

VALORACIÓ DE LES OBSERVACIONS DEL DICTAMEN 05·2018 DEL CTESC, SOBRE EL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL

Valoració de les observacions generals

Primera. El CTESC valora que aquest Decret inclogui la regulació de la fertilització orgànica i inorgànica atès que, per resoldre la problemàtica de la contaminació de les aigües per nitrats, cal incloure tot tipus d'aplicacions al sòl agrícola. El fet que l'origen d'aquesta contaminació sigui molt divers pot dificultar l'èxit d'aquest objectiu, per la qual cosa el CTESC considera que caldrà posar el focus d'atenció en els diferents orígens possibles de la contaminació per nitrats.

Valoració DARP: L'ACA treballa en la determinació dels diferents orígens de la contaminació per nitrats.

Segona. El CTESC valora la reestructuració que s'ha fet en aquest Decret per tal de facilitar-ne la comprensió i la implantació, també es valora la inclusió d'alguns aspectes de l'articulat en els annexos que podrà facilitar possibles modificacions futures.

Valoració DARP: La inclusió dels aspectes més tècnics als annexos s'ha fet amb la intenció de poder actualitzar-los de la forma més àgil possible, d'acord amb l'evolució del coneixement i la tecnologia.

Tercera. El CTESC constata que la norma dona importància a l'assessorament tècnic. No obstant això, el CTESC considera imprescindible que, en normatives posteriors, es fomenti la gestió conjunta mitjançant els centres de gestió.

Valoració DARP: Des del DARP es vol fomentar la gestió veritablement conjunta, però alliberant-la de les rigideses inherents als actuals plans de gestió conjunts de dejeccions. Per això, els plans de gestió conjunts poden reconvertir-se en centres de gestió de dejeccions ramaderes.

Quarta. El CTESC considera que s'ha de dotar de recursos suficients les plataformes de gestió de dades de l'Administració. També s'haurien de realitzar controls sobre aquestes perquè funcionin correctament i s'haurien de reforçar els controls *ex post*.

Valoració DARP: Actualment ja s'està millorant la plataforma existent per a la traçabilitat per GPS, alhora que s'està treballant en la creació d'altres aplicacions per gestionar les dades per al correcte control de l'aplicació del nou decret.

Cinquena. El CTESC constata que en el document "Valoració de les al·legacions presentades" hi ha algunes al·legacions que consten com a acceptades, però no estan incorporades en el Projecte de decret objecte de dictamen (com les referents a l'article 31.1, apartats b i c). En aquest sentit, el CTESC sol·licita que el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació les incorpori a la norma.

Valoració DARP: Es revisaran aquestes discrepàncies. Tot i així, en els casos fins ara detectats amb discrepància entre el text articulat i el document de "Valoració de les al·legacions presentades", el document vàlid és el text articulat del projecte de decret aprovat pel Consell Tècnic.

Valoració de les observacions a l'articulat

1. El CTESC considera que cal modificar l'article 3.1 a) i b) per tal de preveure la possibilitat de fertilització de cultius forestals de cicle curt destinats a ús energètic amb independència del tipus de terreny.

Valoració DARP: S'accepta l'observació.

2. En l'article 3.1 o), el CTESC recomana incloure explícitament en la definició de gestió en el marc agrari, la maduració de dejeccions ramaderes en destinació, previst a l'article 16.

Valoració DARP: S'accepta l'observació.

3. El CTESC recomana que s'incorpori a l'article 3.1 la definició de Zona A i B referides a zones vulnerables.

Valoració DARP: S'accepta l'observació.

4. El CTESC recomana afegir a l'article 7 un nou apartat sobre les obligacions i responsabilitats de les persones ramaderes que ostenten la titularitat d'un contracte que els cedeix només el dret a adobar amb dejeccions ramaderes una finca rústica, tal com admet el dret civil de Catalunya. D'altra banda, és necessari que el titular de l'esmentat dret a adobar amb dejeccions ramaderes comuniqui la gestió realitzada a la persona titular de l'explotació agrícola a través del departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia.

Valoració DARP: No s'accepta. La fertilització és responsabilitat directa del titular de l'explotació agrícola.

L'arrendatari, d'acord amb l'article 623-9 del mateix Codi, ha de conrear la terra segons ús i costum de bon pagès, d'acord amb les bones pràctiques agràries i les limitacions específiques a què estiguin sotmeses determinades zones del territori en funció de la normativa en vigor.

Un incompliment de les dosis màximes d'aplicació, de les èpoques d'aplicació o del nivell de nitrats al sòl tindria repercussions directes a nivell de condicionalitat sobre el cultivador, a banda de les possibles sancions pel règim sancionador específic en matèria de fertilització. Qualsevol aplicació de dejeccions condiona la resta de fertilitzants nitrogenats (inclosos els minerals o "químics") que podran aplicar-se en la parcel·la.

El titular de l'explotació agrícola és la persona responsable de la fertilització de la finca, i per tant de l'aplicació de dejeccions. Si detecta una aplicació per part d'un tercer que ell no ha consentit, i que suposa una incorrecta fertilització de la finca, ha de denunciar aquesta aplicació incorrecta per tal que el departament d'agricultura pugui sancionar la conducta del tercer. El fet que el tercer disposi d'un contracte civil amb el propietari que li atorga el dret a adobar amb dejeccions no altera que aquest dret s'hagi d'exercir amb compliment de la normativa administrativa aplicable. En altres paraules, el titular d'un contracte civil d'adobar amb dejeccions no té un dret absolut per abocar dejeccions en una finca al marge de la fertilització de la finca que correspon al titular de l'explotació agrícola.

No és el paper del DARP fer d'intermediari en aquest àmbit, ja que són relacions de dret privat. No correspon al dret administratiu regular les comunicacions i relacions entre subjectes privats, sinó regular les actuacions d'aquests subjectes quan tenen afectació als interessos generals. El ramader que realitza l'aplicació de dejeccions en una finca agrícola s'ha de coordinar directament amb el titular de l'explotació agrícola. Altrament no estaria aplicant dejeccions amb finalitat de fertilització de la finca, sinó que estaria realitzant un abocament al marge de la fertilització, i aquesta conducta és sancionable.

5. El CTESC recomana que es revisi la coherència de l'establert en l'article 8 en relació amb l'article 34, lletra i), a l'article 38.3, lletres d) i e) i a l'article 46.1, en el cas dels centres de gestió de dejeccions ramaderes que disposin d'una instal·lació de tractament i siguin, per tant, també una persona gestora de residus.

Valoració DARP: No s'accepta. Es tracta de dues activitats diferents i s'han de sotmetre al règim d'intervenció que correspon a cada activitat de manera independent. L'activitat dels centres de gestió no inclou en cap cas el tractament de dejeccions, per la qual cosa la regulació de l'activitat dels centres de gestió no ha de contenir cap referència a la gestió dels residus. Si el titular del centre de gestió és alhora titular d'una instal·lació de tractament de residus està fent dues activitats diferents que queden sotmeses cadascuna a la corresponent legislació.

6. El CTESC recomana que en l'article 10.7 se substitueixi el concepte de "instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions líquides o semi-líquides externes a les naus" per "basses d'emmagatzematge de dejeccions líquides o semilíquides". També es recomana que s'inclogui que els controls els pugui realitzar un tècnic competent i que la periodicitat d'aquests controls sectorials sigui cada sis anys. Així mateix, el CTESC considera que la redacció d'aquest apartat hauria de deixar oberta la possibilitat d'utilitzar altres sistemes de comprovació que no requereixin el buidatge.

Valoració DARP: No s'accepta el canvi de nom per coherència amb la terminologia pròpia del decret, que no parla de basses sinó d'instal·lacions d'emmagatzematge.

Pel que fa al "tècnic competent", s'accepta l'observació en el sentit que els controls els podrà realitzar una persona tècnica competent que estigui en possessió de qualsevol de les titulacions acadèmiques i professionals habilitants per a la redacció de projectes, direcció d'obres o direcció de l'execució d'obres d'edificació, segons allò que estableix la legislació en matèria d'ordenació de l'edificació.

Quant a la periodicitat del control, s'accepta passar-la a 6 anys.

En referència al buidament, s'accepta l'observació: se n'eximeix si es disposa de sistema de detecció de fuites o equivalent.

7. En l'article 11.4. b), el CTESC proposa afegir que, en cas d'un contracte amb un centre de gestió de dejeccions ramaderes al qual s'entreguen la totalitat de les dejeccions al final del cicle productiu, no es requereixi disposar d'emmagatzematge de dejeccions.

Valoració DARP: S'accepta, si bé amb la condició que el centre disposi de l'emmagatzematge corresponent.

8. En l'article 14.2.a), el CTESC proposa canviar a 10 els kilòmetres de distància.

Valoració DARP: No s'accepta. Aquesta observació planteja retirar l'obligatorietat general del GPS que el decret establirà a terres entre 5 i 10 km de la granja (per transports a més de 10 km ja és obligatori a dia d'avui). La traçabilitat per GPS és un exemple clar que les noves tecnologies permeten controlar i garantir el compliment dels compromisos relatius a les dejeccions, aspecte crucial per a l'Administració, amb un cost del tot assumible per al ramader.

Aquesta eina és clau per a què l'Administració pugui verificar determinats aspectes de la gestió, com per exemple que les dejeccions que han d'aplicar-se fora de les zones vulnerables realment no s'apliquin al costat de la granja.

D'altra banda, quan les granges no disposen, dins del pla de gestió, de prou terres properes per a aplicar les dejeccions, poden acabar sobrefertilitzant els terrenys que tenen a prop, per estalviar-se el cost del transport a les terres allunyades que sí que apareixen al seu pla. Les parcel·les sobrefertilitzades amb purins (i, per tant, les que donen lloc a força contaminació de les aigües subterrànies per nitrats) no són pas les més allunyades, sinó precisament les que estan més a prop de la granja.

9. En relació amb l'article 16.2, el CTECSC considera que no es pot sotmetre el procés de maduració de dejeccions al règim d'intervenció ambiental corresponent. Aquesta activitat no disposa d'un epígraf específic en els annexos de la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, per la qual cosa, i d'acord amb l'article 3 de l'esmentada Llei, quedaria fora del seu àmbit d'aplicació. D'altra banda, al tractar-se d'una gestió de les dejeccions en el marc agrari, el CTECSC considera que és suficient sotmetre-la a l'informe del departament competent en matèria de ramaderia que, d'acord amb la disposició addicional onzena, ha d'establir els criteris tècnics i el procediment per portar a terme aquesta pràctica agrària.

Valoració DARP: No s'accepta. S'incorpora una disposició addicional 11a per promoure una modificació dels annexos de la Llei 20/2009 d'acord amb la seva disposició final 1a, que habilita la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient per a incorporar-hi noves tipologies d'activitats o per a adaptar les existents. Aquestes incorporacions, modificacions o supressions s'han de dur a terme a proposta de la Comissió d'Avaluació i Seguiment per a l'aplicació de l'esmentada llei, regulada per la seva disposició addicional quarta.

10. En relació amb l'article 17.5, i d'acord amb les observacions a l'article 10.7, el CTECSC recomana fer referència a les basses d'emmagatzematge en destinació. D'altra banda es recomana que s'afegeixi que els controls també els pugui realitzar un tècnic competent i que la periodicitat d'aquests controls sectorials sigui cada sis anys. Així mateix, el CTECSC considera que la redacció d'aquest apartat hauria de deixar oberta la possibilitat d'utilitzar altres sistemes de comprovació que no requereixin el buidatge.

Valoració DARP: Mateixa resposta que a l'observació 6.

11. En l'article 18.2.h), el CTECSC proposa eliminar el text següent: "[...] l'ha de realitzar la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació [...]" i en el seu lloc posar: "s'ha de realitzar".

Valoració DARP: S'accepta parcialment. Es modifica el redactat per especificar que no és imprescindible que la persona assessora efectui materialment el mostreig, però sí que, com a mínim, s'ha de realitzar sota la seva supervisió.

12. El CTECSC recomana que a l'article 20 s'afegeixi un nou apartat amb la redacció següent: "El Departament competent en matèria d'agricultura, davant un canvi de la realitat territorial sobrevinguda (nous regadius) o davant l'adopció generalitzada de canvis tècnics rellevants (nous cultius i/o tècniques que constatin menors aportacions, o usos diferents per als nitrats), que avalin una reducció dels nitrats d'origen agrari aportats als aqüífers, iniciarà els tràmits necessaris davant la Unió Europea per flexibilitzar els límits establerts".

Valoració DARP: No s'accepta. La superació de la dosi màxima de 170 kg N/ha i any en aplicar dejeccions ramaderes en zones vulnerables requereix autorització prèvia de la Comissió Europea. Encara que el text articulat del decret no ho digui, la possibilitat de sol·licitar a la Comissió Europea l'esmentada exempció sempre resta oberta. En tot cas, si se sol·licités i finalment és concedís, només caldria revisar el decret pel que fa al redactat d'aquest article i el corresponent annex.

13. En l'article 22.4, el CTECSC proposa afegir que, en cas de condicions meteorològiques adverses o circumstàncies excepcionals que redueixin els dies disponibles per fer les aplicacions dels fertilitzants orgànics, el departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia pugui acordar aixecar la prohibició establerta en aquest apartat el període de temps imprescindible per poder completar les tasques de fertilització en els municipis que es consideri necessari.

Valoració DARP: S'accepta.

14. En l'article 24.1.a), el CTESC proposa substituir en el segon guió la indicació del termini de 12 hores per 24 hores perquè no hi hagi dubte que es refereix a què es disposa d'un dia per fer la incorporació des del moment en què els fems s'han aplicat a la superfície del sòl.

15. En l'article 24.1.b), el CTESC proposa incrementar a 24 h el termini d'incorporació dels fertilitzants de tipus 2 (purins) al sòl en terres situades a més de 500 metres de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure.

També es proposa que es graduï l'aplicació dels fertilitzants de tipus 2 (purins) a distàncies inferiors a 500 metres de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure, en funció del dispositiu utilitzat, 12 hores si l'aplicació és amb ventall, i 24 hores si l'aplicació és mitjançant tubs penjants o mànegues.

16. El CTESC proposa afegir un nou apartat a l'article 24 que estableixi que l'aplicació agrícola de les dejeccions procedents d'explotacions ramaderes sotmeses al règim d'autorització ambiental s'hauran d'incorporar al sòl en un termini comprès entre les 0 hores (que correspon a la incorporació immediata) a les 4 hores (ampliables fins a 12 hores quan les condicions no siguin favorables per a una incorporació més ràpida, per exemple, quan els recursos en mà d'obra i maquinària no són econòmicament viables) d'acord amb la millor tècnica disponible (MTD) 22.

Valoració DARP: S'accepta parcialment, fent un replantejament d'aquesta regulació, consistent en establir terminis màxims diferenciats segons si es tracta de granges afectades per la Directiva d'Emissions Industrials (annex I de la Llei 20/2009) o no. Les granges afectades per la directiva disposarien de terminis més reduïts per incorporar les dejeccions, d'acord amb les millors tècniques disponibles, que els són obligatòries. La resta de granges disposarien d'una mica més de termini.

La redacció de l'apartat 24.1 serà la següent:

"24.1 Les dejeccions ramaderes, així com els altres fertilitzants no inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa en matèria de productes fertilitzants, s'han d'incorporar dins del sòl en les condicions següents:

24.1.1 Dejeccions d'explotacions ramaderes incloses en l'àmbit d'aplicació de la Directiva 2010/75/UE, d'emissions industrials (annex I de la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental d'activitats)

- Aplicats a més de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: 12 hores.*
- Aplicats a menys de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: 4 hores.*

24.1.2 Dejeccions d'explotacions ramaderes no incloses en l'àmbit d'aplicació de la Directiva 2010/75/UE, d'emissions industrials (annex I de la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental d'activitats)

a) Els fertilitzants de tipus 1 s'han d'incorporar dins del sòl en els casos i terminis següents, comptats des del dia en què s'apliquen a la superfície del sòl:

- o Aplicats a més de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: dins els 3 dies següents al de l'aplicació.*
- o Aplicats a menys de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: dins els 2 dies següents al de l'aplicació.*

b) Els fertilitzants de tipus 2 s'han d'incorporar dins del sòl en els casos i terminis següents, comptats des del dia en què s'apliquen a la superfície del sòl:

- o Aplicats a més de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: dins els 2 dies següents al de l'aplicació.*

- *Aplicats a menys de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: dins el dia següent al de l'aplicació.*

17. El CTESC proposa a l'article 29.2 eliminar el text següent: "[...] l'ha de realitzar la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació [...]" i en el seu lloc posar: "s'ha de realitzar".

Valoració DARP: Mateixa resposta que a l'observació 11.

18. El CTESC proposa a l'article 29.3 eliminar el text següent: "[...] l'ha de realitzar la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació [...]" i en el seu lloc posar: "s'ha de realitzar".

Valoració DARP: Mateixa resposta que a l'observació 11.

19. En l'article 31.1.b), el CTESC proposa eliminar la condició que les finques en les quals es poden fer apilaments temporals hagin d'estar a més de 3 km de les instal·lacions d'on provenen els fertilitzants orgànics, ja que la funció de l'apilament temporal és facilitar la logística i la distribució dels fertilitzants orgànics i és independent de la distància. Així mateix, per motius de sanitat animal i bioseguretat, les explotacions d'aviram amb el sistema de tot dins, tot fora, han de buidar de gallinassa el terra de les naus i també els femers cada vegada que es canvia el lot de producció, per la qual cosa per a la seva gestió agrícola és necessari poder fer els apilaments.

El CTESC també proposa incloure en el concepte d'apilament temporal les basses flexibles que permeten facilitar la fertilització de les parcel·les agrícoles amb dejeccions ramaderes líquides.

Valoració DARP: S'accepta eliminar la limitació referida als 3 km.

No s'accepta incloure les basses flexibles dins el concepte d'apilament temporal, atès que aquestes basses, un cop s'han omplert de purí algun cop, a la pràctica ja no es belluguen de la ubicació inicial, utilitzant-se com a emmagatzematge a llarg termini. Per tant, responen al concepte d'emmagatzematge en destinació, i se'ls aplica aquest règim.

20. El CTESC recomana substituir la redacció de l'article 31.1.c) per la següent: "Que la quantitat de fertilitzant apilat a la finca no superi la quantitat aplicable a la campanya agrícola en curs i que cadascun dels apilaments no sigui superior a 200 t per any".

Valoració DARP: No s'accepta. Limitar la quantitat d'un apilament, però permetre un nombre il·limitat d'apilaments equival a permetre que en una finca hi hagi permanentment munters de dejeccions, cosa que desvirtua l'esperit de temporalitat que permet aquest article. Si hi ha d'haver sempre dejeccions, aleshores el que cal és construir un femer impermeable, en lloc de realitzar apilaments temporals.

21. En l'article 32.3, el CTESC proposa afegir que també s'exceptuï de l'obligació de disposar d'assessorament aquelles explotacions agrícoles en les quals un parent del titular, fins a tercer grau inclòs, sigui un treballador per compte propi agrari, que treballi a la mateixa explotació i que tingui alguna de les titulacions relacionades a l'annex 16.

Valoració DARP: No s'accepta. Si el treballador per compte propi agrari té titulació universitària, pot realitzar un contracte de servei (d'assessorament) amb el titular de l'altra explotació. Si només té titulació de formació professional, el projecte de decret no preveu que pugui fer assessorament a altres explotacions, sinó només per a la seva pròpia. Això darrer es va establir com a excepció, i les excepcions no s'han de generalitzar, perquè desvirtuen el sistema. Les titulacions de formació professional no

tenen el mateix nivell de coneixements en fertilització que les titulacions universitàries; per un principi de prevenció, no han de poder assessorar a terceres explotacions.

Tal com es regula aquest tema al projecte de decret, el cost anual que aquest assessorament suposarà per a l'explotació és molt petit, atès que la intervenció del tècnic assessor consisteix en actuacions puntuals en el temps; no justifica fer encara més excepcions que les ja previstes.

22. Pel que fa a l'article 36.2, el CTESC recomana revisar la redacció del segon supòsit que requereix la modificació del pla de gestió ja que no és prou clar.

Valoració DARP: S'accepta. Se substitueix pel text següent:

“- Canvi d'alimentació que comporta un increment de la quantitat de nitrogen generada amb les dejeccions ramaderes.”

23. En l'article 36.2, el CTESC proposa modificar la redacció del vuitè supòsit que requereix la modificació del pla de gestió en el sentit que només sigui necessària la modificació del pla en cas de reducció de la base agrícola del pla per la pèrdua de la vigència dels contractes o documents acreditatius de la capacitat de gestió i que no hagi pogut ser substituïda per una nova base agrícola acreditada documentalment. En el cas que no es redueixi la base agrícola, sinó que només s'hagin canviat les terres que constituïran la base agrícola, el CTESC considera que no és necessària la modificació del pla, sinó només aportar al departament competent en agricultura i ramaderia els nous contractes o documents que acreditin que es disposa del dret a aplicar dejeccions ramaderes en les altres terres que passen a formar part de la base agrícola del pla.

Valoració DARP: S'accepta amb matisos. Si es canvien les terres que figuren al pla, s'ha de presentar una modificació d'aquest. Els contractes o documents que acrediten que es disposa del dret a aplicar dejeccions tenen el màxim sentit dins d'una modificació del pla de gestió. Ara bé, això no és obstacle per a què les aplicacions de dejeccions puguin gaudir de flexibilitat respecte al pla de gestió, sempre dins els límits del mateix article 36. Tenint present tot això, no té sentit pràctic el vuitè supòsit, per la qual cosa s'opta per eliminar-lo.

24. Pel que fa a l'article 37.4, el CTESC recomana que el termini per efectuar les anotacions sigui de 10 dies hàbils, atès que considera que el termini de 7 dies naturals que s'estableix és extremadament curt per al titular de l'explotació agrícola.

Valoració DARP: No s'accepta. 7 dies és més que suficient. De fet, el que fóra lògic és que s'anotés sempre el mateix dia que es realitza l'aplicació.

25. En relació amb l'article 41.2, el CTESC recomana que el termini per efectuar les anotacions sigui de 10 dies hàbils, atès que considera que el termini de 7 dies naturals que s'estableix és extremadament curt per al titular de l'explotació agrícola.

Valoració DARP: Mateixa resposta que a l'observació 24.

26. Des de l'1 de gener de 2018, d'acord amb la lletra c) de l'article 623-4 del llibre sisè del Codi civil de Catalunya aprovat mitjançant la Llei 3/2017, de 15 de febrer, els contractes de conreu inclouen la cessió al conreador del dret a fertilitzar. Per aquest motiu, el CTESC recomana que es modifiqui la redacció de l'article 47.3, en el sentit que l'aplicació agrícola de fangs de depuradora i altres residus orgànics al sòl requereixi disposar per escrit de la conformitat de la persona que el gestiona agrícolament.

Valoració DTES/DARP: S'accepta, modificant el redactat especificant que es necessita la conformitat de la persona titular de la base agrícola.

27. El CTEESC proposa que en l'article 48.3 s'exclouï explícitament les explotacions esmentades de l'obligació establerta a l'article 14.2 respecte a l'ús de dispositius electrònics de posicionament global a la gestió tradicional dels fems.

Valoració DARP: No s'accepta. Malgrat que, per la tipologia i ubicació d'aquestes explotacions, és molt improbable que apliquin dejeccions a més de 5 km, si algun cop ho fan cal que n'hi hagi traçabilitat amb GPS, per garantir-ne el control.

28. Pel que fa a l'article 50.2.a), el CTEESC recomana que se substitueixi l'expressió "amb durada mínima de set anys des que es presenta la sol·licitud d'autorització" per la següent: "parceria o qualsevol altre títol vàlid en dret que n'acrediti la plena disponibilitat als efectes de l'aplicació de les dejeccions. En aquest cas l'autorització prevista a l'apartat 50.1 quedarà estrictament circumscrita al període que quedi vigent del contracte, i serà obligació del sol·licitant comunicar al departament competent en matèria d'agricultura qualsevol modificació en el contracte que alteri les superfícies o la durada prevista en l'autorització".

Valoració DARP: S'accepta.

29. El CTEESC recomana canviar la redacció de l'article 54.1.d pel següent: "Quan la totalitat de les terres en zona vulnerable on s'apliquen les dejeccions són cultivades per la persona titular de l'explotació ramadera, en règim de propietat o en règim d'arrendament rústic amb durada mínima de 7 anys des que es presenta el pla de gestió de dejeccions ramaderes o la seva modificació i constin en la seva declaració única agrària, o aquestes formin part de la mateixa unitat empresarial o familiar de primer grau."

Valoració DARP: No s'accepta. El supòsit establert a l'article 54.1.d) constitueix una excepció que convé restringir als casos genuïns d'explotacions familiars que funcionen com una unitat. Si s'amplia la casuística es desvirtua la finalitat de la excepció.

30. El CTEESC recomana revisar la redacció de l'article 55 per tal que quedi clar que les lletres b) i c) fan referència només a terres incorporades als plans de gestió d'explotacions ramaderes, des de l'entrada en vigor del decret, d'acord amb els supòsits de les lletres d) i f) de l'article 54.1 que permeten l'ampliació o noves explotacions en zona vulnerable.

Valoració DARP: No s'accepta. Com es diu al final del mateix article, els casos b), c) i d) només es permeten si així es preveu en el pla de gestió de dejeccions de l'explotació ramadera que subministra les dejeccions.

31. El CTEESC recomana, en relació amb la disposició addicional tercera, que el termini de vigència dels plans sigui de dos anys des de l'entrada en vigor del Decret.

Valoració DARP: No s'accepta. Un any és temps més que suficient per a presentar el pla de gestió individual.

32. El CTEESC recomana, en relació amb l'apartat 2 de la disposició addicional sisena, que s'inclogui l'entitat representativa del món cooperatiu agrari.

Valoració DARP: S'accepta però redactant-ho de manera que es faci referència als organismes i entitats més representatives del sector. 33. Pel que fa a l'apartat 2 de la disposició addicional sisena, el CTEESC recomana que s'incorporin les organitzacions empresarials més representatives com a organitzacions a les quals s'ha de donar audiència.

Valoració DTES/DARP: S'accepta però redactant-ho de manera que es faci referència als organismes i entitats més representatives del sector.

34. El CTEESC proposa eliminar el segon punt de la disposició transitòria primera, ja que és responsabilitat de l'Administració complir amb el termini de revisió del programa d'actuació. El Projecte de decret ja estableix a l'article 54 requisits que limiten només a tres supòsits la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliacions de capacitat de les explotacions

existents que apliquin dejeccions ramaderes en els municipis designats com a zones vulnerables amb una limitació a terres ubicades a les ZV-B.

Valoració DTES/DARP: no s'accepta l'observació, perquè suposaria un relaxament de la norma i menys garanties per al medi.

35. Pel que fa a la disposició transitòria tercera, el CTESC recomana que els plans de gestió de dejeccions ramaderes vigents a l'entrada en vigor del decret no s'hagin d'adaptar a l'annex 12 que estableix les dosis màximes de nitrogen procedents de dejeccions que admet la base agrícola del pla excepte en el cas que es modifiquin d'acord amb l'article 36.

Valoració DARP: No s'accepta. Hi ha d'haver un termini transitori acotat per a l'adaptació, que equival a dir que totes les granges, abans d'un termini concret, han d'haver realitzat l'esforç que exigeix aquest programa d'actuació reforçat. La proposta del CTESC podria provocar que alguns plans de gestió s'adaptessin molt més tard que els altres, diluint l'efecte reforçat del programa d'actuació.

36. El CTESC recomana revisar i matisar l'obligació establerta en el segon paràgraf de la disposició transitòria setena de complir els requisits previstos a l'article 17. L'article 17.3 remet als requisits que han de complir les característiques constructives de les instal·lacions d'emmagatzematge de l'annex 2.2 i en el cas de les instal·lacions existents hi ha determinades característiques constructives que no és possible que compleixin.

Valoració DARP: No s'accepta. Les característiques constructives que es requereixen a l'annex 2.2 ja figuren al Decret 136/2009, i els nous requeriments només s'exigeixen per a les noves instal·lacions.

37. El CTESC proposa eliminar la darrera frase de la disposició transitòria vuitena, atès que considera que és convenient permetre l'ampliació d'instal·lacions d'emmagatzematge o tractament existents malgrat que no compleixin les distàncies establertes en el Projecte de decret ja que la seva ampliació pot ser necessària per millorar la gestió i és més sostenible econòmicament l'ampliació d'una instal·lació existent que construir-ne una de nova.

Valoració DARP: No s'accepta. A prop dels nuclis habitats no s'ha de poder ampliar l'emmagatzematge, per minimitzar les molèsties per pudors.

38. En relació amb la disposició transitòria novena, el CTESC proposa que, d'acord amb les observacions als articles 10.7 i 17.5, es faci referència a les basses d'emmagatzematge de dejeccions líquides o semilíquides, a què els controls també els pugui realitzar un tècnic competent i a què la periodicitat d'aquests controls sectorials sigui cada sis anys. Així mateix el CTESC considera que la redacció d'aquest apartat hauria de deixar oberta la possibilitat d'utilitzar altres sistemes de comprovació que no requereixin el buidatge.

Valoració DARP: Mateixa resposta que a l'observació 6.

39. El CTESC proposa incloure una nova disposició que estableixi que en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor del Projecte de decret el departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia regularà un procediment de comunicació telemàtica mitjançant el qual les persones ramaderes que ostenten la titularitat d'un contracte que els cedeix només el dret a adobar amb dejeccions ramaderes una finca rústica informin sobre les aplicacions de dejeccions dutes a terme. Posteriorment el departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia haurà d'informar-ne la persona que gestiona agrícolament la finca a efectes que aquesta pugui complir amb les seves obligacions respecte a l'adobat que estableix el Projecte de decret.

Valoració DARP: No s'accepta. El responsable de la aplicació de les dejeccions a la finca agrícola es el titular de l'explotació agrícola.

40. Pel que fa a l'annex 2, en relació amb les dades de purí produït per espècie i categoria, el CTESC proposa que es revisi el valor de referència del porc d'engreix, d'acord amb els estudis tècnics de què disposa el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Valoració DARP: No s'accepta. Les dades de volum de purí produït per plaça que consten a l'annex 2 només són obligatòries de cara a dimensionar els emmagatzematges, no pas de cara a calcular les concentracions de N dels purins. Tampoc obliguen al ramader a acreditar que efectivament ha produït aquell volum de purí. Per això, malgrat que bona part de les explotacions de porc d'engreix realment generen menys volum que la xifra teòrica, cal mantenir-la ja que no s'han de fer passes enrere en l'exigència d'emmagatzematge, que ha demostrat ser un dels aspectes claus sobre els quals el Decret 136/2009 va incidir positivament.

Acceptar dimensionar els emmagatzematges agafant un volum de partida inferior agreujaria situacions com la d'enguany, en què les pluges sovintejades impedeixen que les cisternes puguin entrar als camps per aplicar purins, de manera que les basses s'emplenen i el risc de vessament o incorrecta gestió esdevindria inassumible. Un volum d'emmagatzematge suficient és el pal de paller d'una correcta gestió.

41. Pel que fa a l'annex 5, el CTESC considera que no està justificat tècnicament ni s'ajusta a les mesures que cal incloure en els programes d'actuació d'acord amb l'annex III de la Directiva Nitrats (Directiva 91/676/CEE) el fet que les dosis màximes de nitrogen per hectàrea que es poden aplicar amb fertilitzants minerals i amb aigua de reg siguin inferiors a les necessitats de nitrogen dels conreus. Això suposa que per cobrir les necessitats de nitrogen dels cultius sempre sigui necessari utilitzar fertilitzants orgànics. Malgrat que el CTESC considera positiu l'ús i la valorització dels fertilitzants orgànics, cal tenir en compte que no sempre les explotacions agrícoles tenen disponibilitat de fertilitzants orgànics i/o fan fertirrigació i, per tant, han de poder arribar al nitrogen total amb aplicació de nitrogen procedent dels fertilitzants minerals i, en cas de regadiu o fertirrigació, tenint en compte també el nitrogen de l'aigua de reg.

Valoració DARP: No s'accepta. Les dosis màximes de fertilitzant mineral per hectàrea estan d'acord amb el coneixement actualment disponible i donen resposta a les necessitats en anys d'elevada collita. Aquestes limitacions es basen en les produccions màximes que es poden assolir en cadascuna de les àrees per a cada cultiu i sistema de maneig especificat, considerant les diferències edafoclimàtiques de cada zona. En qualsevol cas, el propi decret preveu, al seu article 20.3, mecanismes de flexibilitat en aquestes dosis màximes de nitrogen mineral:

“20.3 Mitjançant informe de la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació, justificant unes majors necessitats d'adobatge del cultiu, emparat en una anàlisi de nitrats al sòl, es poden superar en un 25% les dosis màximes de N establertes a l'annex 5, sense superar en cap cas la dosi de dejeccions ramaderes indicada a l'apartat 1 d'aquest article. També es poden aplicar dosis de N superiors a les establertes a l'annex 5 si es justifiquen, per part de la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació, calculant-les amb el mètode del balanç de N en parcel·la indicat a l'annex 6 per als cultius que específicament hi apareixen. Ara bé, en qualsevol dels casos, la dosi aplicada de fertilitzants orgànics mai no pot superar la quantitat de 170 kg N/ha i any.”

42. En l'annex 5 s'estableix com a requisit: “Realitzar anualment anàlisis de la base de les tiges en el moment de la collita, considerant unitats de maneig de com a màxim 3 ha. El mostreig de tiges l'ha de realitzar la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació”. El CTESC proposa eliminar el text: “El mostreig de tiges l'ha de realitzar la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació”.

Valoració DARP: Mateixa resposta que a l'observació 11.

43. En relació amb l'annex 8, el CTESC recomana que, per facilitar el compliment i el control de les distàncies que cal respectar pel que fa a les explotacions ramaderes en l'aplicació de fertilitzants nitrogenats, així com per raons sanitàries, s'unifiquin les distàncies a 100 metres entre les aplicacions i explotacions ramaderes de qualsevol espècie, s'incrementin a 200 metres en cas d'explotacions ramaderes de mares o reproductores de porcí i aviram i fins a 300 metres respecte a les granges d'alt valor genètic, independentment del sistema d'aplicació.

Valoració DARP: S'accepta, però amb matisos. En general, caldrà respectar 100 m, a excepció del següent:

- *Explotacions del grup especial porcí i explotacions de selecció i multiplicació avícola, en què cal respectar 300 metres quan les dejeccions són indistintament de procedència avícola o porcina.*
- *Explotacions porcines que mantinguin animals reproductors, en què cal respectar 200 metres quan les dejeccions són de procedència porcina.*

44. En l'annex 10 es recull el text següent: "El mostreig de sòls l'ha de realitzar la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació. El nombre de mostres simples per unitat de mostreig ha de ser almenys de 12. La fondària de mostreig és de 0 a 25 cm.". El CTESC proposa eliminar el text: "El mostreig de sòls l'ha de realitzar la persona assessora en fertilització de què disposi l'explotació".

Valoració DARP: Mateixa resposta que a l'observació 11.

Elisenda Guillaumes Cullell
Directora general d'Agricultura i Ramaderia